

204.

Na mocy art. 41 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U S T A W A

z dnia 26 marca 1935 r.

o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne.

Art. 1. Świadczenia w naturze w myśl ustawy niniejszej polegają na dostarczeniu prostej (nie-wykwalifikowanej) robocizny pieszej i zaprzęgowej.

Art. 2. (1) Obowiązkiem świadczeń w naturze można obciążyć tylko w celu:

- 1) budowy i utrzymania dróg samorządowych;
- 2) wykonania meljoracji wodnych, uzasadnionych interesem publicznym, oraz utrzymania istniejących urządzeń meljoracyjnych o takim samym charakterze;
- 3) wznoszenia budynków gminnych i gromadzkich;
- 4) zagospodarowania i zalesiania nieużytków gminnych i gromadzkich.

(2) Stwierdzenie, że wykonanie robót, określonych w ust. (1) pkt. 2), uzasadnione jest interesem publicznym, należy do wojewody, który orzeka po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwej izby rolniczej.

Art. 3. (1) Obowiązek świadczeń w naturze obciąża osoby fizyczne i prawne w gminach wiejskich i miastach niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych, które opłacają podatek gruntowy, podatek od nieruchomości w gminach miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich i podatek przemysłowy — w stosunku do sumy tych podatków, obciążających poszczególnego płatnika, przyczem za podstawę wymiaru świadczeń przyjmuje się dla płatników podatku gruntowego zasadniczy podatek gruntowy, dla płatników podatku od nieruchomości (budynkowego) — państwowy podatek od nieruchomości (budynków), a dla płatników podatku przemysłowego — cenę świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych bez pobieranych do tej ceny dodatków na rzecz związków samorządu terytorjalnego i gospodarczego oraz na rzecz szkół zawodowych.

(2) Posiadaczy gruntów na obszarze gmin wiejskich, którzy nie opłacają podatków, wymienionych w ust. (1), natomiast opłacają gminny podatek wyrównawczy, obowiązek świadczeń w naturze obciąża w stosunku do opłacanego podatku wyrównawczego.

(3) W przypadku obciążenia obowiązkiem dostarczenia robocizny na cele drogowe lub szkolne osób, obowiązanych w myśl przepisów ust. (1), wolno obciążyć na terenie miasta na te cele również osoby fizyczne, które nie opłacają podatków, wymienionych w ust. (1), natomiast opłacają podatek dochodowy, przyczem najwyższe dopuszczalne obciążenie tych osób nie może przekraczać trzech dniówek robocizny pieszej w ciągu roku.

(4) Rozporządzenie wojewody, wydane przy udziale wydziału wojewódzkiego (w województwach poznańskim i pomorskim przy udziale izb wojewódzkich) z głosem stanowczym może wyłączać miasta z pod obowiązku świadczeń w naturze.

Art. 4. (1) Obowiązkiem świadczeń w naturze można obciążyć jedynie w celu wykonania robót na obszarze tej gminy, w której znajduje się przedmiot podatkowy, uzasadniający ten obowiązek (art. 3 ust. (1) z tem zastrzeżeniem, że do robót meljoracyjnych (art. 2 ust. (1) pkt. 2)) można pociągać tylko mieszkańców tych gromad, które z wykonywanych albo konserwowanych urządzeń odnoszą albo odniosą korzyści lub udogodnienia gospodarcze, a do robót przy wznoszeniu budynków gminnych lub gromadzkich, służących na pomieszczenie szkół powszechnych oraz mieszkań dla nauczycieli, można pociągać tylko tych, których przedmioty, uzasadniające obowiązek świadczeń, znajdują się w obwodzie szkolnym (art. 4 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143), jaki mają obśłużyć wznoszone budynki.

(2) Posiadacze gospodarstw rolnych i leśnych nie mogą być obciążeni obowiązkiem świadczeń w naturze w okresach pilnych robót polnych i leśnych oraz w okresach wykonywania robót, związanych ze scaleniem gruntów.

Art. 5. (1) Ilość robocizny w stosunku do podstawy podatkowej (art. 3) oblicza się i wymierza w dniówkach robocizny pieszej.

(2) Dla posiadaczy środków przewozowych całość lub część świadczeń w robociznie pieszej może być przeliczona na świadczenia w robociznie zaprzęgowej przy zastosowaniu norm, oznaczonych w art. 8 ust. (1) pkt. 3).

(3) Wymiar świadczeń w robociznie zaprzęgowej nie może przekraczać faktycznych możliwości posiadacza zaprzęgu co do ilości dni roboczych i ilości środków przewozowych.

(4) Władza wymiarowa może przypadającą ilość dni robocizny zamienić na wykonanie określonej ilości robót. Ilość robót należy obliczać na podstawie średniej wydajności pracy, wykonywanej na dniówkę w danej kategorii robót.

Art. 6. (1) Zamiast dostarczenia robocizny można uiszczyć w gotówce równowartość pieniężną, obliczoną według norm, ustalonych zgodnie z art. 9.

(2) Jeżeli obowiązany nie wykona robocizny w wyznaczonym czasie, winien uiszczyć równowartość w gotówce w trybie, obowiązującym przy poborze danin komunalnych, przyczem za termin płatności uważa się ostatni dzień okresu, w ciągu którego wykonane miały być świadczenia.

(3) Sumy pieniężne, powstałe z uiszczenia równowartości robocizny, mogą być użyte jedynie na wykonanie tych robót, przy których są wymagane świadczenia w naturze.

Art. 7. Za zgodą organu, kierującego wykonaniem robót, obowiązany może zamiast wyznaczonej robocizny wykonać inną robocizną, albo odstąpić własność materiałów, potrzebnych do wykonania robót.

Art. 8. (1) Rozporządzenie wojewody, wydane przy udziale wydziału wojewódzkiego, współdziałającego z głosem stanowczym (w województwach poznańskim i pomorskim — przy takimże udziale izby wojewódzkiej), określi:

1) najwyższe dopuszczalne granice obciążenia świadczeniami w naturze na wszystkie cele łącznie, dozwolone, w myśl przepisów ustawy niniejszej, w stosunku do podstawy wymiaru (art. 3);

2) okresy czasu pilnych robót polnych i leśnych (art. 4 ust. (2)) z uwzględnieniem warunków miejscowych i typów gospodarstw;

3) najdalszą dopuszczalną odległość miejsca robót od przedmiotu podatkowego, uzasadniającego obowiązek świadczeń;

4) wartość dniówki robocizny zaprzęgowej, wyrażoną w dniówkach robocizny pieszej;

5) najwyższe dopuszczalne stawki równowartości pieniężnej za 1 dzień robocizny pieszej.

(2) Normy, o których mowa w ust. (1), mogą być różne dla poszczególnych części województwa.

(3) W zakresie norm, przewidzianych w punktach 2), 3), 4) i 5), rozporządzenie wojewody powinno być poprzedzone zasięgnięciem opinii właściwych rad powiatowych.

Art. 9. (1) Wysokość równowartości pieniężnej za 1 dzień robocizny pieszej ustalają rady gminne (miejskie) na cały rok budżetowy zgóry przed rozpoczęciem roku budżetowego.

(2) Równowartość pieniężna powinna być obliczona w stosunku do rzeczywistych kosztów robocizny na obszarze gminy, nie może jednak przekraczać norm, oznaczonych w myśl art. 8.

Art. 10. (1) O obciążeniu obowiązkowem świadczeń w naturze postanawiają:

1) rady gminne (miejskie), gdy chodzi o roboty podejmowane w wykonaniu zadań, należących do zakresu działania gminy;

2) we wszystkich innych przypadkach — rady powiatowe.

(2) Gdy obowiązek świadczeń w naturze nałoży rada powiatowa — powiatowy związek samorządowy winien dostarczyć kierownictwa technicznego (sporządzenie projektu, kosztorysu, dozór techniczny).

Art. 11. (1) Gminy pod nadzorem i przy pomocy wydziałów powiatowych mają obowiązek przeprowadzać corocznie niezbędne roboty, dające się wykonać przy pomocy świadczeń w naturze, w celu utrzymania urządzeń meljoracyjnych o znaczeniu publicznym. Nadzór techniczny nad prowadzonymi robotami należy do właściwych organów państwowych.

(2) Przepis ust. (1) nie obejmuje tych urządzeń meljoracyjnych, które są utrzymywane należycie przez powołane do tego spółki wodne, działające na podstawie prawa wodnego.

Art. 12. (1) Organa, przeprowadzające scalenie gruntów, mogą — w zakresie, przewidzianym w art. 8 ust. (1) pkt. 1) — obciążyć uczestników scalenia obowiązkiem świadczeń w naturze, celem wykonania niezbędnych robót wodno-meljoracyjnych, związanych ze scaleniem, a obowiązkiem świadczeń w celu wykonania odpływów i dopływów, związanych z temi robotami — także inne osoby, obowiązane do świadczeń w naturze w myśl art. 3.

(2) Świadczeń w naturze, potrzebnych na utrzymanie urządzeń wodno-meljoracyjnych, wykonanych w myśl ust. (1), dostarczą właściwe gromady pod nadzorem gmin i wydziałów powiatowych w zakresie, przewidzianym w art. 8 ust. (1) pkt. 1).

Art. 13. (1) Ilość świadczeń w naturze na cele, nieobjęte zadaniami, należącymi do zakresu działania gminy i gromady, nie może przekraczać w roku budżetowym 25% obciążenia świadczeniami w naturze, nałożonemi na podstawie przepisów ustawy niniejszej, a w szczególności przepisów art. 8 ust. (1) pkt. 1).

(2) Jeżeli zgłoszone przez właściwe organa zapotrzebowania na świadczenia w naturze łącznie z zapotrzebowaniem, wynikającym z wypełnienia zadań, należących do zakresu działania gmin i gromady, przekraczają normy najwyższego obciążenia — wydział powiatowy rozstrzyga, które roboty mają być w tym roku wykonane.

Art. 14. (1) Zapotrzebowanie na świadczenia w naturze na cały rok budżetowy winno być zgłoszone przez właściwe organa zarządowi gminnemu (miejskiemu) nie później, niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego.

(2) Na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań oraz uchwał rady gminnej (miejskiej) (art. 10 ust. (1) pkt. 1)) zarząd gminny (miejski) co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem roku budżetowego zestawi ogólny plan świadczeń w naturze dla całej gminy.

(3) Przepisy ust. (1) i (2) nie dotyczą świadczeń w roku budżetowym 1935/36.

Art. 15. Wymiar i pobór świadczeń w naturze na wszystkie cele, dozwolone w myśl przepisów ustawy niniejszej, należy do zarządu gminnego (miejskiego).

Art. 16. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Komunikacji, określi sposób wymiaru i poboru świadczeń w naturze.

Art. 17. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają przepisów art. 23 ust. (3) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego oraz przepisów, normujących dostarczanie świadczeń przy wykonywaniu meljoracji w związku z przebudową ustroju rolnego.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz innym właściwym ministrom.

Art. 19. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą przepisy w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *W. Sławek*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski